

شنبه
۲۴ مرداد ۱۴۰۵ - ۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۸ - ۱۵ اوت ۲۰۲۶ - شماره ۳۱۱۱ - پیاپی ۴۴۲۹

منبع	معدن	تجارت
منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه منبع www.smtnews.ir/about.html صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «منبع»		
مدیرمسئول: عاطفه خسروی		
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸ - ۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶ ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmail.com تلفن: ۸۲۹۰ (داخلی--۰۸) توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۱۰۵۲۸۸ تهران، خیابان قائم مقام فر اهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱ روابط عمومی: pr@smtnews.ir چاپخانه: صمیم		
www.smtnews.ir telegram.me/smtnews tozi.smtnews@gmail.com	info@smtnews.ir instagram.com/smtnewspaper http://eitaa.com/smtnews https://ble.ir/smtnews	
عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی عضو انجمن مدیران رسانه عضو تعاونی مطبوعات		

این صفحه به‌طور منظم به‌روزرسانی می‌شود. اگر به‌روزرسانی‌ها را می‌خواهید، لطفاً به این صفحه بازگردید.

عصر تولید، در کشورهای توسعه‌یافته، بیش از ۹۰ درصد کسب‌وکارها، صنایع کوچک و متوسط (SME) هستند و این صنایع بیش از ۵۰ درصد GDP را تأمین می‌کنند. این آمار، اهمیت صنایع کوچک و متوسط را در شکل‌دهی به اقتصاد جهانی به وضوح نشان می‌دهد. در ایران نیز SMEها به‌عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصادی شناخته می‌شوند، با این تفاوت که با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند که نتوان آنها را برای شکوفایی محدود کرده است. این یادداشت به تحلیل این چالش‌ها و ارائه راهکارهایی برای تقویت و توسعه SME ها در ایران پرداخته است.

صنایع کوچک و متوسط (SME)ها به عنوان ستون فقرات اقتصاد هر کشور، نقش کلیدی در ایجاد اشتغال، تقویت زنجیره‌های تأمین، و رشد اقتصادی ایفا می‌کنند. در ایران، این صنایع بیش از ۵۰ درصد از اشتغال غیررسمی و بخش عمده‌ای از تولید ناخالص داخلی (GDP) را تشکیل می‌دهند. اما با وجود این ظرفیت عظیم، SMEها همچنان با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند که از مدیریت ناکارآمد و کمبود نیروی انسانی ماهر گرفته تا مشکلات تأمین مالی، عقب‌ماندگی تکنولوژیکی و کمبود مواد اولیه، توان آنها را برای شکوفایی محدود کرده است.

شرایط اقتصادی ایران، شامل تحریم‌های خارجی، نوسانات نرخ ارز، و محدودیت در دسترسی به بازارهای جهانی، تأثیر بیشتری بر این بخش از اقتصاد داشته است. با این حال، ظرفیت‌های قابل توجهی مانند نیروی کار جوان، منابع طبیعی غنی، و فرصت‌های رشد در بازار داخلی می‌تواند بستر مناسبی برای ارتقای این صنایع فراهم کند. در این یادداشت، تلاش شده است تا با نگاهی دقیق به جنبه‌های مختلف SMEها، ضمن تحلیل چالش‌ها، راهکارهای عملی برای تقویت و توسعه این بخش ارائه شود.

- مدیریت**

نظام‌های مدیریتی ضعیف یکی از چالش‌های اصلی صنایع کوچک و متوسط در ایران است. طبق گزارش‌های مرکز آمار ایران، بیش از ۶۰ درصد از بنگاه‌های کوچک و متوسط به دلیل مشکلات مدیریتی و ناتوانی در انطباق با شرایط بازار، قادر به رشد و توسعه نمی‌باشند.

- راهکارها:**

– برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای مدیران صنایع و ارتقای مهارت‌های رهبری به‌ویژه در حوزه مدیریت تغییر.

– استفاده از مشاوره‌های تخصصی مدیریتی و ایجاد کلینیک‌های مشاوره صنعتی (اثربخش) در شهرک‌های صنعتی برای کمک به کسب‌وکارهای کوچک.

– ارائه الگوهای مدیریتی موفق از کشورهای پیشرو نظیر آلمان و ژاپن که SMEها را به‌عنوان محرک اصلی اقتصاد تقویت کرده‌اند.

- منابع انسانی**

طبق آمار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۵۵درصد از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی ایران با مهارت‌های لازم برای ورود به بازار کار همخوانی

عکس روز

«لوجو» میراث پهلوانی مازندران

منبع: ایرنا

- مواد اولیه**

کمبود مواد اولیه داخلی و مشکلات در تأمین آنها یکی دیگر از چالش‌های صنایع کوچک است. بر اساس گزارش‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، ۴۰درصد از بنگاه‌ها با مشکلات جدی در تأمین مواد اولیه روبه‌رو هستند.

- راهکارها:**

– حمایت از تولید مواد اولیه داخلی از طریق سرمایه‌گذاری دولت و شرکت‌های بزرگ.

– تسهیل فرآیند واردات مواد خام با تعرفه‌های پایین و ایجاد پنجره واحد گمرکی برای صنایع کوچک.

– تقویت زنجیره تأمین داخلی و حذف واسطه‌ها برای کاهش هزینه‌های مواد اولیه.

- تجربه‌های موفق**

به عنوان مثال، شرکت‌های کوچک آلمانی (Mittelstand) که با حمایت دولتی در تأمین سرمایه و تکنولوژی توانسته‌اند بخش بزرگی از صادرات این کشور را به خود اختصاص دهند، الگویی مناسب برای ایران هستند. در داخل کشور نیز برخی شهرک‌های صنعتی مانند کاهو و اشتهداد توانسته‌اند با رویکردهای نوین مدیریتی و سرمایه‌گذاری در تکنولوژی، به موفقیت‌هایی دست یابند.

سخن پایانی

صنایع کوچک و متوسط در ایران اگرچه با چالش‌های بزرگی مانند ضعف مدیریت، کمبود نیروی کار ماهر، دسترسی محدود به منابع مالی، عقب‌ماندگی تکنولوژیکی و مشکلات در تأمین مواد اولیه روبه‌رو هستند، اما با اتخاذ سیاست‌های مناسب در هر یک از این زمینه‌ها می‌توانند به رشد قابل توجهی دست یابند.

دولت و بخش خصوصی باید به‌طور مشترک به حل این مشکلات پرداخته و بستری مناسب برای رشد این صنایع فراهم کنند. حمایت از SMEها نه‌تنها به توسعه اقتصادی کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به کاهش نرخ بیکاری، افزایش تولید ناخالص داخلی، و ارتقای جایگاه ایران در بازارهای بین‌المللی منجر شود.

رمز توسعه اقتصادی دهه آینده

مهدی بستانجی

کارشناس و فعال صنعتی

امروزه نقش صنایع کوچک و متوسط در ایجاد اشتغال مولد و پایدار، رونق تولید و خودکفایی اقتصادی بی‌بدیل است. صنایع کوچک و متوسط از طریق چهار کانال کارآفرینی، نوآوری و تغییر فناوری، پویایی صنعت و در نهایت ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش درآمد بر اقتصاد کشور تاثیرگذارند. به علاوه شدت یافتن رقابت جهانی، افزایش بی‌اطمینانی و تقاضای فزاینده برای محصولات متنوع باعث شده است که اقبال به این صنایع بیشتر شود.

براساس آخرین آمار، سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن اکنون با دارا بودن ۵۰۵ شهرک و ۳۲۴ ناحیه صنعتی و سه منطقه ویژه اقتصادی درحال بهره‌برداری، ۸۱ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۶ شهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب و کار، دو مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۹۳هزار و ۹۲۳ قرارداد منعقدۀ و بهره‌برداری از ۴۸ هزار و ۱۲ واحد صنعتی و سه هزار و ۱۴۵ واحد کارگاهی، زمینه اشتغال مستقیم ۹۶۲ هزار و ۲۴۳ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است. البته این آمار بخش کوچکی از جامعه آماری ۱۹میلیون نفری شاغل در صنایع کوچک و متوسط کل کشور است؛ درحال‌حاضر ۲۴میلیون نفر در کشور شاغل هستند که سهم صنایع کوچک و متوسط از این آمار ۷۹درصد است.

بررسی‌ها نشان می‌دهد امروزه در بیشتر کشورهای جهان، صنایع کوچک و متوسط (SMEs) از جنبه‌های مختلف اجتماعی، تولید صنعتی و ارائه خدمات در حال نقش‌آفرینی هستند. در بسیاری از کشورها این صنایع، تأمین‌کنندگان اصلی اشتغال جدید، مهد تحول و نوآوری و پیشرو در ابداع فناوری‌های جدید هستند. صنایع کوچک و متوسط با صادرات قابل توجه خود، نقش محوری در توسعه اقتصادی کشورها ایفا می‌کنند و از دیدگاه اینجانب رونق و گسترش صنایع کوچک و متوسط می‌تواند به توسعه صنعتی، توزیع عادلانه درآمد، اشتغال‌زایی و افزایش ارزش‌افزوده در کشور کمک کند.

به عبارتی توسعه صنایع کوچک و متوسط، رمز توسعه اقتصادی دهه آینده است. از این‌رو چنانچه دولت‌ها به دنبال ایجاد فرصت‌های شغلی و افزایش درآمد در جامعه باشند باید با سیاست‌های حمایتی خود بر تعداد صنایع کوچک و متوسط بیفزایند.

علاوه براین صنایع کوچک می‌توانند در کمترین زمان ممکن، خود را با شرایط بازار و وضعیت اقتصاد کشور تطبیق دهند و نقش موثری در ایجاد اشتغال فعال و مولد ایفا کنند. هزینه ایجاد شغل در واحدهای صنایع خرد و کوچک بسیار کمتر از صنایع بزرگ و متوسط و بهره‌وری در این صنایع معمولاً بالاتر است. به واسطه وسعت صنایع کوچک و متوسط، افراد شاغل در این حوزه به رغم اینکه زمینه اشتغال بخش وسیعی از نیروهای کشور را فراهم می‌آورند اما همان‌طور که به آن اشاره کردیم صدای رسا و متناسبی با وضعیت اشتغال‌شان ندارند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد اصلی‌ترین مانع در ادامه حیات بنگاه‌های کوچک و متوسط مشکل تأمین مالی است. وجود شکاف مالی، رشد و گسترش بنگاه‌های کوچک و متوسط را در کشور دچار مشکل می‌کند و این سازوکار باعث می‌شود فقط بنگاه‌های بزرگ در بازار باقی بمانند. طی سال‌های اخیر که جزو سخت‌ترین سال‌های اقتصادی کشور بوده، صنایع کوچک و متوسط تنها کمتر از ۶درصد از کل تسهیلات اعطایی نظام بانکی را دریافت کرده و درعین‌حال به جهت اعمال تحریم‌های امریکا و وضعیت اقتصادی کشور از زمان شیوع بیماری کرونا تا امروز به دلایل مختلف در سایه اتفاقات رخ داده آسیب‌های فراوانی دیده‌اند.

باینهنه برای تقویت کسب‌وکارهای کوچک و متوسط به عنوان موتور محرک رشد صنعتی و تولیدی لازم است در جهت رفع برخی موانع و مشکلات آنها از جمله اصلاح و رفع مقررات کسب‌وکار، اهتمام و تدابیر ویژه‌ای اتخاذ کرد. تجربه نیز نشان داده است زمانی‌که ما در صنایع کوچک و متوسط در قالب یک صدای واحد و مشترک خواسته‌هایمان را به گوش مسوولان می‌رسانند با پاسخ منطقی و مستدل‌تری مواجه می‌شوند.